

KÁROLI GÁSPÁR REFORMÁTUS EGYETEM

AZ ESZKÖZÖK ÉS A FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék	2
I. AZ ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZAT CÉLJA.....	3
II. HATÁLY ÉS FELELŐSSÉG MEGHATÁROZÁSA	3
III. FOGALMAK MEGHATÁROZÁSA.....	3
Értékelés	3
MNB által közzétett, hivatalos devizaárfolyam	3
További fogalmak.....	4
IV. AZ ALKALMAZOTT ÉRTÉKELÉSEK LEÍRÁSA	4
A mérlegtételek értékelésénél alkalmazott alapelvek.....	4
Befektetett eszközök	5
Immateriális javak és tárgyi eszközök	5
Beszerzési érték meghatározása	5
Maradványérték.....	6
Az értéksökkenés meghatározása	6
Beruházások.....	8
Beruházásra adott előlegek	9
Befektetett pénzügyi eszközök.....	9
Részesedések	9
Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	10
Adott kölcsönök.....	10
Forgóeszközök.....	11
Követelések	11
Pénzeszközök.....	13
Valutapénztár.....	13
Deviza-betét számla	13
Aktív és passzív időbeli elhatárolások	14
Saját tőke	14
Céltartalék	14
Kötelezettségek.....	14
Rövid lejáratú kötelezettségek értékelése.....	14
Hosszú lejáratú kötelezettségek értékelése	15
V. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	15

4/2026. (IX. 7.) számú kancellári utasítás az eszközök és források értékelési szabályzatáról

A Károli Gáspár Református Egyetem (a továbbiakban: Egyetem) Szervezeti és Működési Szabályzatának I. Szervezeti és Működési Rend (a továbbiakban: SZMR) 65. § (5) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a számvitelről szóló, módosított 2000. évi C. törvény, valamint a 296/2013. (VII.29.) Korm. rendelet az egyházi jogi személyek beszámolókészítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló jogszabály, továbbá a Magyarországi Református Egyház gazdálkodásáról szóló 2013. évi IV. törvény alapján a következő szabályzatot adom ki:

AZ ESZKÖZÖK ÉS A FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATÁRÓL

I. AZ ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZAT CÉLJA

1. § A számviteli politika keretében elkészítendő értékelési szabályzat célja, hogy a számviteli törvényről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Sztv.), a Magyarországi Református Egyház gazdálkodásáról szóló 2013. évi IV. törvény (továbbiakban: MRE Gt.) előírásainak és a számviteli alapelveknek megfelelően a Károli Gáspár Református Egyetem (a továbbiakban: Egyetem) adottságait és sajátosságait figyelembe vevő értékelési előírásokat rögzítse és azok végrehajtását a kívülálló részére is egyértelművé tegye. Továbbá tájékoztatást nyújtson a belső, illetve a külső ellenőrzés számára az Egyetem könyvvezetési és beszámolókészítési kötelezettsége során követett értékelési gyakorlatról, eljárásokról.

II. HATÁLY ÉS FELELŐSSÉG MEGHATÁROZÁSA

2. § (1) Az Értékelési szabályzat kialakítása és jóváhagyása az Egyetem kancellárjának feladata. Az Értékelési szabályzat kidolgozásáért és karbantartásáért a Pénzügyi és Számviteli Osztály (a továbbiakban: PSZO) vezetője felelős. A szabályzat személyi hatálya kiterjed az Egyetem valamennyi szervezeti egységére, a munkaviszonyban, és munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló személyekre, hallgatókra.

(2) A Szabályzat tárgyi hatálya kiterjed az Egyetem tulajdonában/használatában lévő, nyilvántartásában szereplő, a rendelkezésére, használatára bocsátott, működését szolgáló eszközökre, azok forrására.

III. FOGALMAK MEGHATÁROZÁSA

Értékelés

3. § Az értékelés az eszközöknek és forrásoknak a beszámoló mérlegében szerepeltetendő értéknek a meghatározását jelenti. Az eszközök és a források könyvviteli nyilvántartásba vételekor alkalmazott érték meghatározása is e fogalomkörbe tartozik, hiszen az év végi értékelésnek ez a kiinduló alapja.

MNB által közzétett, hivatalos devizaárfolyam

4. § A Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) által munkanapokon közzétett hivatalos árfolyam, amelyet az Egyetem a devizában kifejezett eszköz és forrástételek magyar forintra történő elszámolásánál általánosan alkalmaz.

További fogalmak

5. § Az Értékelési szabályzatában használt további fogalmak megegyeznek az Sztv. 3. §-ában (Értelmező rendelkezések, fogalmak) definiált fogalmakkal.

- a) **Értékelés:** az eszközök és a források könyvviteli nyilvántartásba vételéhez alkalmazott értékének és az éves beszámoló mérlegébe kerülő értékének meghatározását jelenti.
- b) **Minősítés:** döntés az adott eszköz, befektetett eszközök, illetve forgóeszközök, azon belül az egyes eszközcsoportok közé való besorolásáról.
- c) **Vételár:** a termékek, szolgáltatások beszerzése, értékesítése után fizetett, kapott, engedményekkel csökkentett, felárral növelt, általános forgalmi adót nem tartalmazó ellenérték, hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír esetén ide nem értve a Sztv. 50. § (3) bekezdése szerinti vételárban lévő felhalmozott kamatot.
- d) **Felújítás:** az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló, időszakonként visszatérő olyan tevékenység, amely mindenképpen azzal jár, hogy az adott eszköz élettartama megnövekszik, eredeti műszaki állapota, teljesítőképessége megközelítően vagy teljesen helyreáll, az előállított termékek minősége vagy az adott eszköz használata jelentősen javul, és így a felújítás pótlólagos ráfordításából a jövőben gazdasági előnyök származnak. Felújítás és korszerűsítés az is, ha a korszerű technika alkalmazásával a tárgyi eszköz egyes része az eredetitől eltér, megoldásával vagy kicserélésével a tárgyi eszköz üzembiztonsága, teljesítőképessége, használhatósága vagy gazdaságossága növekszik. A tárgyi eszközt akkor kell felújítani, amikor a folyamatosan, rendszeresen elvégzett karbantartás mellett a tárgyi eszköz olyan mértékben elhasználódott (szerkezeti elemei előregedtek), amely már veszélyezteti a rendeltetésszerű használatot. Nem felújítás az elmaradt és felhalmozódó karbantartás egy időben való elvégzése, függetlenül a kiadások nagyságától.
- e) **Karbantartás:** a használatban lévő tárgyi eszköz folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási, karbantartási tevékenység, ideértve a tervszerű megelőző karbantartást, a hosszabb időszakonként, de rendszeresen visszatérő nagyjavítást és mindazon javítási, karbantartási tevékenységet, amelyet a rendeltetésszerű használat érdekében el kell végezni, amely a folyamatos elhasználódás rendszeres helyreállítását eredményezi.

IV. AZ ALKALMAZOTT ÉRTÉKELÉSEK LEÍRÁSA

A mérlegtételek értékelésénél alkalmazott alapelvek

6. § (1) Az eszközök és források értékelésénél a Sztv. 46. §-ával összhangban a következő alapelveket kell alkalmazni:

- a) A vállalkozás folytatásának elvéből kell kiindulni.
- b) Az előző üzleti év mérlegkészítésénél alkalmazott értékelési elveket csak akkor változtatható meg, ha a változást előidéző tényezők tartósan jelentkeznek, és emiatt a változás tartósnak minősül. A változást előidéző tényezők és számszerűsített hatásuk a kiegészítő mellékletben kerülnek bemutatásra.
- c) Az értékelést egyedileg kell végezni.
- d) Az eszközök és a források értékelése a Sztv. szerint az év végi mérlegkészítést megelőzően történik.
- e) A mérlegtételeket körültekintően, a mérlegkészítés időpontjáig ismertté vált minden, az eszközt érintő értékcsökkenés és értékvesztés figyelembevételével kell értékelni.
- f) A Sztv. a mérlegtételek alátámasztására a vállalkozónak leltározási kötelezettséget ír elő, mely az Egyetem Leltározási szabályzata alapján történik.

g) A pénzügyi műveletek egyéb bevételeinek tételei a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai tételeivel nem vonhatók össze, azokat bruttó módon kell kimutatni, kivéve a mérleg fordulónapi értékeléskor elszámolt árfolyam-különbözetet, amelyet összevontan kell kimutatni.

(2) Az Egyetemen az eszközök és források értékelésénél figyelembe kell venni az Sztv. vonatkozó előírásait.

(3) Külföldi pénzürtékre szóló követelés, valutakészlet, a deviza betétszámlákon levő deviza, a külföldi pénzürtékre szóló eszközök, illetve a devizában kifejezett kötelezettségek forintértékének meghatározásakor az MNB által közzétett hivatalos devizaárfolyamot kell alkalmazni.

A Sztv. értelmében az eszközök és azok forrásai könyv szerinti értékének meghatározását a 7. §-26. §-ok szerint kell elvégezni.

Befektetett eszközök

Immateriális javak és tárgyi eszközök

7. § (1) Az immateriális javakat és tárgyi eszközöket a mérlegben az elszámolt terv szerinti és a terven felüli értékcsökkenéssel csökkentett, a terven felüli értékcsökkenés visszaírt összegével növelt beszerzési, illetve előállítási értéken kell kimutatni.

(2) A Sztv. 57. § (3) bekezdés szerint a törvényben meghatározott befektetett eszközöknél lehetőség nyílik a piaci értéken történő értékelési eljárás alkalmazására. Az Egyetem ezt az értékelési eljárást nem alkalmazza.

Beszerzési érték meghatározása

8. § (1) Az immateriális javak és tárgyi eszközök beszerzési és előállítási értékét a Sztv. 47-51. §-a alapján határozzuk meg.

(2) A beszerzési érték részét képező tételeket a felmerüléskor, a gazdasági esemény megtörténtekor (legkésőbb az üzembe helyezéskor) kell számításba venni. Amennyiben üzembe helyezésig a számla, a bizonylat nem érkezett meg, a fizetendő összeget az illetékes hatóság nem állapította meg, akkor az adott eszköz értékét a rendelkezésre álló dokumentumok (szerződés, piaci információ, jogszabályi előírás) alapján kell meghatározni. Az így meghatározott érték és a ténylegesen számlázott összeg között mutatkozó jelentős – Számviteli politikában meghatározott mértéket elérő – különbsézzel a beszerzési értéket a végleges bizonylat kézhezvétele időpontjában módosítani kell.

(3) Importból történő beszerzésénél, ha az import beszerzés ellenértékének kiegyenlítése számla alapján devizában történik, akkor a deviza elszámolására a teljesítés napján érvényes MNB hivatalos deviza árfolyamát kell alkalmazni.

(4) Építési telek és rajta lévő épület, építmény egyidejű beszerzése esetén, amennyiben az épületet, az építményt rendeltetésszerűen nem veszik használatba, akkor az épület, építmény beszerzési, bontási költségeit, továbbá a vásárolt teleknek építkezésre alkalmassá tétel érdekében végzett munkák költségeit, ráfordításait a telek értékét növelő beszerzési költségként kell elszámolni a telek bontás utáni piaci értékének megfelelő összegig, az ezt meghaladó költségeket, ráfordításokat a megvalósult beruházás bekerülési értékeként kell figyelembe venni (Sztv. 47. § (5)).

(5) A tartozék vagy tartalék alkatrész akkor minősül a beruházási érték részének, ha a beszerzésük az

üzembe helyezésig megtörtént. Az üzembe helyezést követően beszerzett tartozékok, tartalék alkatrészek, amennyiben megfelelnek a Sztv. 3. § (4) bekezdésében foglaltaknak, akkor a tárgyi eszköz beszerzési értékét növeli, amennyiben nem, készletként kell állományba venni. A kiegészítésként (nem pótlásként) utólag beszerzett tartozékok értékével növelni kell a tárgyi eszköz értékét.

(6) A bekerülési értéket csökkenti a próbaüzemeltetés során előállított, raktárra vett vagy értékesített termék vagy szolgáltatás előállítási költsége, ennek hiányában az állományba vételkor piaci értéke, illetve a még várhatóan felmerülő költségekkel csökkentett várható eladási ára.

(7) A térítés nélkül (visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszközöket, továbbá az ajándékként, hagyatékként kapott, a többletként fellelt eszközöket – amennyiben az érték megállapítása nem ró aránytalan költséget az Egyetemre – az állományba vételkor ismert piaci értéken – illetve jogszabály eltérő rendelkezése esetén a jogszabály szerinti értéken – kell nyilvántartásba venni. Amennyiben az érték megállapítása aránytalanul magas költséget okozna, úgy 0 Ft értéken kerül nyilvántartásba. Az adminisztrációs hibából származó, többletként fellelt eszközök esetében a korábbi nyilvántartási értéken kell kimutatni az eszközöket.

(8) A részletfizetéssel, a halasztott fizetéssel értékesített és a szerződés szerinti feltételek teljesülésének meghiúsulása miatt később visszavett, a két időpont között, a vevő által használt eszköz visszavételkor beszerzési értékeként az eszköz piaci értékét, legfeljebb az eladási árát kell figyelembe venni. Amennyiben ezen eszközök rendeltetésszerű használatba vételéig merülnek fel – a beszerzési ár részét képező – kiadások, azok a bruttó értékbe beszámítanak.

(9) A lízingbe vett tárgyi eszköz bruttó értéke a lízingbe adó által kiszámlázott, levonható ÁFA-t és kamatot nem tartalmazó ellenérték.

(10) A beruházáshoz, a vagyoni értékű joghoz közvetlenül kapcsolódó – devizaszámlán meglévő devizakészlettel nem fedezett – devizakötelezettségeknek az eszköz üzembe helyezéséig felmerült árfolyam különbözete – függetlenül attól, hogy az árfolyam nyereség vagy veszteség – a bekerülési érték részét képezi, amennyiben az az új eszköz beszerzéséhez egyedileg hozzárendelhető.

Maradványérték

9. § (1) Az eszköz maradványértékét – az egyedi értékelés elve alapján – a hasznos élettartam végére számított eszköz, üzembe helyezésének időpontjában fellelhető hasonló korú eszköz piaci értéke alapján kell meghatározni.

(2) Nulla lehet a maradványérték, ha annak értéke a hasznos élettartam végén valószínűsíthetően nem jelentős. A maradványérték nem tekinthető jelentősnek, ha az nem éri el a beszerzési érték 10 százalékát vagy a minimum 500 eFt-ot. A maradványérték nem jelentős akkor sem, ha az eszköz csak eredeti rendeltetésétől megfosztva (szétszedve), vagy hulladékként értékesíthető, továbbá, ha az eszköz várhatóan nem lesz értékesíthető.

(3) Szoftverek használati joga esetében a maradványérték minden esetben nulla forint.

Az értékcsökkenés meghatározása

10. § (1) Az immateriális javak és tárgyi eszközök maradványértékkel csökkentett bekerülési értékét – hasznosításuktól függően – azokra az évekre kerül megosztásra – a Sztv. 52. § (5)-(6) bekezdéseit is figyelembe véve –, amelyekben az eszközt előreláthatóan használják. Az értékcsökkenés elszámolása a várható hasznos élettartam alapján megállapított lineáris leírási kulcs alkalmazásával, a bruttó érték alapján napi számítással, havi gyakorisággal történik mindaddig, amíg a nettó érték a nulla összeget

vagy a maradványértéket el nem éri.

(2) Meglévő eszközhöz kapcsolódó beruházások, felújítások esetén minden esetben meg kell vizsgálni az eszköz hátralévő élettartamát, és annak figyelembevételével állítható be az eszköz leírási kulcsa.

(3) Földterületre, műemléki védettségű ingatlanokra, képzőművészeti alkotásra és régészeti leletre, az üzembe nem helyezett beruházásra, valamint azon eszközökre, amelyek értéke a tartós használat folytán sem csökken, vagy amelyeknek az értéke különleges helyzetükből, egyedi mivoltukból következően növekedik, terv szerinti értékcsökkenés nem számolható el.

(4) A 200.000 forint egyedi beszerzési, előállítási érték alatti vagyoni értékű jogok, szellemi termékek és tárgyi eszközök terv szerinti leírását a bekerüléskor egyösszegben is el lehet számolni.

(5) Az eszközök értékcsökkenési leírását az Egyetem a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tao.tv.) által meghatározott kulcsokkal számolja el.

11. § (1) Az Egyetem által alkalmazott általános amortizációs kulcsok:

- a) 200 ezer forint bekerülési érték alatti vagyoni értékű jogok, szellemi termékek, tárgyi eszközök egyedi besorolás alapján 100,0 %, vagy a besorolás szerint
- b) 200 ezer forint bekerülési értéket elérő vagy meghaladó eszközök

ba) Immateriális javak

Vagyoni értékű jogok	20,0 %
(nem ingatlanhoz kapcsolódó)	
Számítástechnikai eszközhöz szorosan kapcsolódó vagyoni értékű jogok esetében az eszközhöz kapcsolódó értékcsökkenési kulcs is alkalmazható	
Szellemi termékek	20,0 %

bb) Tárgyi eszközök

Épületek

Hosszú élettartamú szerkezetből.....	2,0 %
Közepes élettartamú szerkezetből.....	3,0 %
Rövid élettartamú szerkezetből.....	6,0 %
Bérbeadott épületek	5,0 %

Építmények

Idegen (bérlet) ingatlanon végzett beruházás	6,0 %
Minden egyéb építmény	2,0 %
Bérbeadott építmény	5,0 %

Gépek, berendezések, felszerelések és járművek

Irodai berendezések, felszerelések.....	14,5 %
Személygépkocsik	20,0 %
Számítástechnikai eszközök	33,0 %

(2) A nettó értéken lévő, illetve teljesen leírt eszközök bővítése, felújítása esetében az eredeti bruttó értéket meg kell növelni a felújítás, bővítés értékével, a hátralévő élettartamot pedig az üzembe helyezési okmányon újra meg kell határozni.

(3) A terv szerint elszámolásra kerülő értékcsökkenés megváltoztatható – a változás eredményre gyakorolt számszerűsített hatását a kiegészítő mellékletben be kell mutatni – ha az évenként elszámolásra kerülő értékcsökkenés megállapításakor (megtervezésekor) figyelembe vett körülményekben (az adott eszköz használatának időtartamában, az adott eszköz értékében és a várható maradványértékben) lényeges változás következett be.

(4) A terven felüli értékcsökkenés elszámolása során az Sztv. 53. §-ában előírtakat kell figyelembe venni. Terven felüli értékcsökkenés akkor számolható el:

- a) ha az eszköz könyv szerinti értéke tartósan és jelentősen magasabb, mint az eszköz piaci értéke;
- b) ha az eszköz értéke a tevékenység változása miatt feleslegessé vált;
- c) ha az eszköz megrongálódás, megsemmisülés vagy hiány miatt rendeltetésének megfelelően nem használható, vagy használhatatlan;
- d) a vagyoni értékű jog a szerződés módosulása miatt csak korlátozottan, vagy egyáltalán nem érvényesíthető;
- e) az üzleti vagy cégérték könyv szerinti értéke – a jövőbeni gazdasági hasznokra vonatkozó várakozásokat befolyásoló körülmények változása következtében – tartósan és jelentősen meghaladja annak piaci értékét (a várható megtérülésként meghatározott összeget).

(5) Az immateriális jószágnál, tárgyi eszköznél a terven felüli értékcsökkenés elszámolása, illetve visszairása az évenként elszámolandó terv szerinti értékcsökkenés, a várható hasznos élettartam és a maradványérték újbóli megállapítását eredményezheti. A terv szerinti értékcsökkenés, a várható hasznos élettartam és a maradványérték újbóli megállapítását a kiegészítő mellékletben kell indokolni és annak az eszközökre, illetve az eredményre gyakorolt hatását külön bemutatni.

(6) A terven felüli értékcsökkenést olyan mértékig kell elszámolni, hogy az eszköz a használhatóságának megfelelő, a mérlegkészítéskor érvényes (ismert) piaci értéken szerepeljen a mérlegben. Amennyiben az eszköz rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan, megsemmisült vagy hiányzik, azt a terven felüli értékcsökkenés elszámolása után ki kell vezetni. A piaci érték alapján meghatározott terven felüli értékcsökkenést a mérleg (beleértve az évközi mérlegkészítést is) fordulónapjával, az eszközök állományból történő kivezetése esetén meghatározott terven felüli értékcsökkenést a kivezetés időpontjával kell elszámolni.

(7) Amennyiben a terven felüli értékcsökkenés elszámolása miatt a könyv szerinti érték alacsonyabb az eszköz eredeti bekerülési értékénél és a terven felüli értékcsökkenés elszámolásának okai már nem állnak fenn, a terven felüli értékcsökkenés értékét meg kell szüntetni, az immateriális jószágot, tárgyi eszközt a piaci, de legfeljebb a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékre vissza kell értékelní (visszaírás). A visszaírás elszámolására csak a mérleg fordulónapján állományban lévő eszköz esetén van lehetőség, az év közbeni kivezetéskor visszaírást elszámolni nem szabad.

(8) Nem számolható el terv szerinti, illetve terven felüli értékcsökkenés a már teljesen leírt, továbbá terv szerinti értékcsökkenés a tervezett maradványértéket elért immateriális jószágnál, tárgyi eszköznél.

Beruházások

12. § (1) A mérlegben a beruházásokat a Sztv. 47-51. § szerinti bekerülési értéken kerülnek kimutatásra.

A beruházások értéke az üzembe helyezési jegyzőkönyv alapján, könyv szerinti értéken kerül átvezetésre az aktivált tárgyi eszközök közé.

(2) Ha a beruházás értéke tartósan lecsökken, mert feleslegessé vált, vagy megrongálódás, megsemmisülés, illetve hiány következtében rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan, terven felüli értékcsökkenést számolunk el.

(3) Az aktiválás előtt feleslegessé váló, megrongálódott, megsemmisült beruházások esetén a selejtezés, részselejtezés a terven felüli értékcsökkenés elszámolását követően kivezetésre kerül az Sztv. 53. § (1) a) és b) pontja szerint.

(4) A rendeltetésszerűen használatba nem vett eszközök után terv szerinti értékcsökkenés elszámolása nem megengedett.

Beruházásra adott előlegek

13. § (1) Az immateriális javak és tárgyi eszközök beszerzésére (beruházásokra, felújításokra) adott előlegeket az ilyen címen a szállítóknak átutalt – a levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó – összegben kell kimutatni.

(2) Az adott előlegekre értékvesztés nem számolható el. Amennyiben a szerződés szerinti teljesítése bizonytalanná válik, az előlegként folyósított összeget át kell sorolni az egyéb követelések közé, és az értékvesztést az egyéb követelésekre vonatkozó szabályok szerint kell megállapítani.

(3) A külföldi pénzürtékben nyújtott előlegeket a mérlegben az elfogadott, elismert deviza összegnek a szerződés teljesítéskori (illetve átértékelés után mérleg fordulónapi) MNB által közzétett hivatalos devizaárfolyamán kell kimutatni.

Befektetett pénzügyi eszközök

14. § Az Egyetem a Sztv. 59/A. §-ban foglalt valós értéken történő értékelést nem alkalmazza.

Részesedések

15. § (1) A részesedések értékelésénél bekerülési érték a vásárláskor a részvényekért, üzletrészekért, vagyoni betétekért fizetett ellenérték, cégvásárláskor az üzleti vagy cégértékkel korrigált ellenérték.

(2) A külföldi pénzürtékre szóló részesedést a bekerülés napjára, a szerződés szerinti teljesítés napjára vonatkozó MNB által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon átszámított forintértéken kell nyilvántartásba venni.

(3) A részesedéseket egyedileg kell nyilvántartani és a kapcsolódó mérleg fordulónapi értékeléseket is egyedileg kell elvégezni.

(4) A részesedésre értékvesztést kell elszámolni a befektetés könyv szerinti értéke és a piaci értéke közötti – veszteségjellegű – különbözet összegében, ha ez az összeg tartósan bizonyul és jelentősnek minősül.

(5) A gazdasági társaságban vagy intézményben való részesedések értékvesztésének elszámolásánál a Sztv. 54. § (2) bekezdése alapján a következő szempontokat kell figyelembe venni:

a) a gazdasági társaság vagy intézmény tartós piaci megítélése, illetve annak tartós tendenciája;

- b) a megszűnő gazdasági társaságnál vagy intézménynél a várhatóan megtérülő összeg;
- c) a gazdasági társaság vagy intézmény saját tőkéjéből a befektetésekre jutó rész;
- d) a gazdasági társaság vagy intézmény működésével kapcsolatosan minden egyéb olyan információ, amely alapján megállapítható, hogy a részesedés értéke hosszabb távon hogyan fog változni.

(6) Amennyiben a mérlegkészítéskor ismert piaci érték jelentősen és tartósan magasabb, mint a könyv szerinti érték, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszaírással csökkenteni kell, de legfeljebb a bekerülési értékig.

(7) A mérlegben az Egyetemenél lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetést a fentebb meghatározott bekerülési értéken, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

(8) A külföldi pénzürtékre szóló, tulajdoni részesedést jelentő befektetésnél az értékvesztés összegét és a visszaírást devizában kell megállapítani, majd a nyilvántartási devizaárfolyamon kell forintra átszámítani. Ezt követően kell az esetleges árfolyamváltozást megállapítani.

Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok

16. § (1) Az Egyetem jelenleg nem rendelkezik tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírral, amennyiben a későbbiekben fog rendelkezni, úgy az alábbi szabályokat kell alkalmazni az értékelésekor. A tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok bekerülési értéke a Sztv. 47-51. § alapján meghatározott érték. A bekerülési érték nem tartalmazhatja a kamat összegét.

(2) Az MRE Gt. 65. § c) pontja alapján tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírként csak állampapírba lehet befektetni.

(3) A külföldi pénzürtékre szóló értékpapírt a bekerülés napjára, a szerződés szerinti teljesítés napjára vonatkozó MNB által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon átszámított forintértéken vesszük nyilvántartásba.

(4) Az egy évnél hosszabb lejáratú értékpapír esetén **értékvesztést** kell elszámolni, ha a könyv szerinti érték és a – felhalmozott kamatot nem tartalmazó – piaci érték különbözete tartós, veszteségjellegű és az egyedi értékelés alapján jelentős összegű. A piaci érték meghatározásánál figyelembe kell venni a Sztv. 54. § (4) bekezdésében meghatározott szempontokat.

(5) Ha az értékpapír mérlegkészítéskor ismert piaci értéke az egyedi minősítés alapján jelentősen és tartósan magasabb a könyv szerinti értéknél, a korábban elszámolt értékvesztést visszaírással csökkenteni kell, de legfeljebb a bekerülési értékig.

(6) A mérlegben a tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat az előzőekben meghatározott bekerülési értéken, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

Adott kölcsönök

17. § (1) Az adott kölcsönök nyilvántartásba vétele a pénzügyi teljesítéskor, azzal megegyező összegben történik.

(2) A külföldi pénzürtékben adott kölcsönt a bekerülés napjára, a szerződés szerinti teljesítés napjára vonatkozó MNB által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon átszámított forintértéken kell nyilvántartásba venni.

(3) Az adós minősítése alapján az üzleti év mérleg fordulónapján fennálló és a mérlegkészítés időpontjáig nem rendezett adott kölcsönökre értékvesztést kell elszámolni a könyv szerinti érték és a várhatóan megtérülő összeg közötti – veszteségjellegű – különbözet összegében, ha ez a különbözet tartósan mutatkozik és az egyedi értékelés alapján jelentős összegűnek minősül.

(4) Amennyiben az adós minősítése alapján a várhatóan megtérülő összeg jelentősen meghaladja a könyv szerinti értéket, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszairással csökkenteni kell, de legfeljebb a kölcsön eredeti nyilvántartásba vételi értékéig.

(5) A mérlegben az adott kölcsönt az elfogadott, az elismert összegben, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni. Az adott kölcsönök tárgyévét követő évben esedékes törlesztő részleteit a mérleg készítésekor át kell vezetni az egyéb rövid lejáratú követelések közé (átsorolás).

(6) A külföldi pénzürtékre szóló adott kölcsön a mérlegben az elfogadott, elismert deviza összegnek a teljesítéskori (illetve mérleg fordulónapi) MNB által közzétett hivatalos devizaárfolyamán, illetve a már elszámolt, devizában meghatározott értékvesztés nyilvántartási árfolyamán csökkentett, az értékvesztés devizában visszaírt összegének a nyilvántartási árfolyamán számított értékével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

(7) Az év végi árfolyam értékelés során az adott kölcsönöket egyedileg kell számba venni.

Forgóeszközök

Követelések

18. § (1) A termék értékesítéséből, szolgáltatásnyújtásból származó, általános forgalmi adót is tartalmazó követelést a vevő által elismert, számlázott összegben kell kimutatni mindaddig, amíg a követelést pénzügyileg, vagy egyéb módon nem rendezték, váltóval ki nem egyenlítették, azt el nem engedték, illetve behajthatatlan követelésként leírásra nem került.

(2) A külföldi pénzürtékre szóló követelést a teljesítés napján érvényes MNB által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon átszámított forintértéken kell nyilvántartásba venni.

(3) A mérlegben a követelést az elfogadott, az elismert összegben, peresített követelés esetén a mérleg készítéséig jogerős bírósági határozatban megítélt összegben, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

(4) A vevő, adós minősítése alapján az üzleti év mérleg fordulónapján fennálló és a mérlegkészítés időpontjáig nem rendezett követelésekre értékvesztést kell elszámolni a könyv szerinti érték és a várhatóan megtérülő összeg közötti – veszteségjellegű – különbözet összegében, ha ez a különbözet tartósan mutatkozik és az egyedi értékelés alapján jelentős összegű.

(5) Az értékvesztés elszámolását a következő alapelvek alapján kell elvégezni:

a) vevőkövetelések esetén:

aa) 100 %-os mértékű értékvesztést kell elszámolni, ha az adós felszámolás, végelszámolás, csődeljárás alatt áll,

- ab) 100%-os mértékű értékvesztést kell elszámolni azon adósok követeléseire is, amelyekkel szemben éven túl lejárt követelés van nyilvántartásban és az adós egyébként nem minősíthető megbízható adósnak,
- ac) 50%-os mértékű értékvesztést kell elszámolni a 180 napon túl lejárt követelésekre, ahol az adós nem minősül megbízható adósnak.

(Az értékvesztés szempontjából megbízható adósnak tekinthető a jellemzően szállítói egyenleggel rendelkező, valamint az egyedi minősítés alapján biztosan fizetőképességnek besorolt szervezetek, magánszemélyek.)

b) egyéb követelések esetén:

- ba) A mérleg készítésekor egyedileg kerül meghatározásra az elszámolandó értékvesztés összege.

(6) A vevők és adósok minősítése mindig egyedileg történik és az elszámolt értékvesztést az analitikában követelésenként mutatjuk ki.

(7) Amennyiben az adós minősítése alapján a várhatóan megtérülő összeg jelentősen meghaladja a könyv szerinti értéket, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést **visszaírással** csökkenteni kell, de legfeljebb a követelés eredeti nyilvántartásba vételi értékéig.

(8) Az Egyetem azt a követelést minősíti **behajthatatlannak**,

- a) amelyre az adós ellen vezetett végrehajtás során nincs fedezet, vagy a talált fedezet a követelést csak részben fedezi (amennyiben a végrehajtás közvetlenül nem vezetett eredményre és a végrehajtást szüneteltetik, az óvatosság elvéből következően a behajthatatlanság – nemleges foglalási jegyzőkönyv alapján – vélelmezhető),
- b) amelyet a hitelező a csődeljárás, a felszámolási eljárás, az önkormányzatok adósságrendezési eljárása során egyezségi megállapodás keretében elengedett,
- c) amelyre a felszámoló által adott írásbeli igazolás (nyilatkozat) szerint nincs fedezet,
- d) amelyre a felszámolás, az adósságrendezési eljárás befejezésekor a vagyonfelosztási javaslat szerinti értékben átvett eszköz nem nyújt fedezetet,
- e) amelyet eredményesen nem lehet érvényesíteni, amelynél a végrehajtással kapcsolatos költségek nincsenek arányban a követelés várhatóan behajtható összegével (a végrehajtás veszteséget eredményez vagy növeli a veszteséget), amelynél az adós nem lelhető fel, mert a megadott címen nem található és a felkutatása "igazoltan" nem járt eredménnyel,
- f) amelyet bíróság előtt érvényesíteni nem lehet,
- g) amely a hatályos jogszabályok alapján elévült.

(9) A behajthatatlanság tényét és mértékét bizonyítani kell.

(10) A mérlegben behajthatatlan követelést nem lehet kimutatni. A részben vagy egészében behajthatatlan követelést legkésőbb a mérlegkészítéskor – a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján – az üzleti év hitelezési veszteségeként leírjuk.

(11) Külföldi pénzürtékre szóló követelést az év végi mérlegkészítés előtt:

- a) Az elfogadott, elismert deviza összegnek a mérleg fordulónapi MNB által közzétett hivatalos devizaárfolyamán kell átértékelni, függetlenül az átértékelés eredményre gyakorolt hatásának nagyságától.

- b) Ha a követelésre értékvesztést kell elszámolni, az az év végi átértékelése előtt történik. Az értékvesztést a követelés fordulónapi átértékelés előtti, az értékvesztés elszámoláskori nyilvántartási árfolyamán kell elszámolni.
- c) Amennyiben az értékvesztés visszaírására kerül sor, azt az átértékelést megelőzően a nyilvántartási árfolyamán kell a követeléshez hozzáadni.

Pénzeszközök

19. § (1) Az Egyetem rendelkezik Forint pénztárral. A pénztárban szereplő készpénzt a mérleg fordulónapján a pénztárjelentésben szereplő értéken kell kimutatni.

(2) A bankbetétek értékeként a mérleg fordulónapján a bankkivonat szerinti értékkel megegyező értéket mutatjuk ki. Ugyancsak pénzeszközként kell kezelni az úton levő pénzeszközöket, a vonatkozó bizonylaton szereplő összeg szerinti értékben.

Valutapénztár

20. § Az Egyetem rendelkezik valutapénztárral. A mérlegben a valutapénztárban lévő valutakészletet az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozó választott devizaárfolyamon átszámított forintértéken kell kimutatni, és a könyv szerinti értékhez viszonyított árfolyam-különbözetet a pénzügyi műveletek bevételei vagy ráfordításai között kell elszámolni.

Deviza-betétszámla

21. § (1) A deviza betétszámlán történő évközi jóváírások forintra történő átszámítását a következő módon kell elvégezni:

- a) devizában történt értékesítés, devizában kapott előleg, folyósított deviza hitel és kamat jóváírása a devizaművelet napján érvényes MNB hivatalos devizaárfolyamon;
- b) forint ellenében történt deviza vásárlás esetén a forintban megfizetett összeg alapján számított árfolyam alapján;
- c) devizaszámláról más devizaszámlára történő átvezetés a terhelt devizaszámla könyv szerinti (súlyozott) árfolyamán;
- d) betét megszüntetése esetén a betét lekötésekor könyvelt forintérték alapján.

(2) A Sztv. 46. § (3) bekezdése alapján egyedi értékelésnek minősül a különböző időpontokban beszerzett, csoportosan nyilvántartott, azonos paraméterekkel rendelkező eszközöknek az átlagos beszerzési áron történő értékelése.

(3) Az (1) és (2) bekezdésekben leírtaknak megfelelően a devizaszámlán rendelkezésre álló devizakészlet felhasználásának értékelése (terhelések a devizaszámlán) a következő módon történik:

- a) Kötelezettségek devizában történő kiegyenlítése, devizában adott előleg, betétlekötés, más devizaszámlára történő átvezetés az adott devizaszámlán meglevő devizakészlet könyv szerinti (súlyozott) árfolyamán történik.
- b) Forintszámlára történő átvezetés esetén az adott devizaszámla devizakészletének könyv szerinti (súlyozott) árfolyamán kell a csökkenést könyvelni. A forintszámlán jóváírt összeg (melynek számítása a számlavezető hitelintézet által meghirdetett napi deviza vételi árfolyamán történik) és a devizaszámlán a könyv szerinti árfolyam alapján könyvelt forintösszeg között megjelenő különbözetet a pénzügyi műveletek egyéb bevételeként (árfolyamnyereség) vagy a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaként (árfolyamvesztés) kell elszámolni.

(4) Devizában felvett hiteleknél a lehívás és a törlesztés elszámolása az alábbiak szerint történik:

- a) Hitel-lehívás: devizaszámlára történő jóváírás esetén a folyósításkor érvényes MNB devizaárfolyamon számított forintértéken; forint számlára történő jóváírás esetén a hitelintézet által alkalmazott teljesítéskori deviza vételi árfolyamon számított forintértéken.
- b) Hitel-törlesztés: forint számláról történő törlesztés esetén a hitelintézet által alkalmazott, pénzügyi teljesítéskor érvényes deviza eladási árfolyamon, devizaszámláról történő törlesztés esetén a devizaszámlán meglevő devizakészlet könyv szerinti (súlyozott) átlagárfolyamán. A törlesztéskor realizált árfolyam-különbözetet a pénzügyi műveletek egyéb bevételeként (árfolyamnyereség) vagy a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaként (árfolyamveszteség) kell elszámolni.

(5) A devizaszámla év végi értékelése során a nyilvántartott devizaegyenleg átértékelését kell elvégezni a mérlegforduló napon érvényes MNB árfolyamon, függetlenül az átértékelés eredményre gyakorolt hatásának nagyságától.

Aktív és passzív időbeli elhatárolások

22. § Aktív és passzív időbeli elhatárolásokat egyedi értékelés alapján, könyv szerinti értéken kell a mérlegben kimutatni.

Saját tőke

23. § (1) A saját tőkét a mérlegben könyv szerinti értéken kell kimutatni. Saját tőkeként a mérlegben csak olyan tőkerészt szabad kimutatni, amelyet az alapító bocsátott az Egyetem rendelkezésére, vagy amelyet az alapító az adózott eredményből hagyott az Egyetemenél.

(2) A tőketartalék számla egyenlege soha nem lehet negatív (tartozik egyenleg).

(3) Az eredménytartalék terhére és a lekötött tartalék javára elszámolt – a Számlarendben meghatározott – tételeket akkor is el kell számolni, ha a lekötött tartalék növekedése miatt az eredménytartaléknak negatív egyenlege lesz, vagy negatív egyenlege nő.

(4) Az Egyetem értékelési tartalékot nem mutat ki.

Céltartalék

24. § Az Egyetem a céltartalékokat könyv szerinti értéken mutatja ki a mérlegben.

Kötelezettségek

Rövid lejáratú kötelezettségek értékelése

25. § (1) A rövid lejáratú forintkötelezettségeket könyv szerinti értéken a mérlegben kell kimutatni.

(2) A vevőtől kapott előleget a ténylegesen befolyt összegben kell kimutatni.

(3) A devizában kifejezett kötelezettséget a szerződés szerinti teljesítés napjára vonatkozó hivatalos MNB árfolyamon kell nyilvántartásba venni. Amennyiben a belföldi partner a devizában kiállított számlájában nem az MNB által meghirdetett hivatalos árfolyamon végezte az adóalap, illetve az ÁFA forintosítását, a számla nyilvántartásba vételét a bizonylaton feltüntetett árfolyamon kell elvégezni.

(4) A mérlegben a kötelezettséget az üzleti év mérleg fordulónapjára vonatkozó hivatalos MNB devizaárfolyamon átszámított forintértéken kell kimutatni, függetlenül az átértékelés eredményre gyakorolt hatásának nagyságától.

(5) Az év végi árfolyam átértékeléskor a kötelezettségeket egyedileg kell számba venni.

Hosszú lejáratú kötelezettségek értékelése

26. § (1) A forintban felvett beruházási és fejlesztési hiteleket, az egyéb hosszú lejáratú hiteleket, illetve a hosszú lejáratra kapott kölcsönöket a folyósított és a törlesztésekkel csökkentett értékben kell a mérlegben kimutatni.

(2) A devizában fennálló kötelezettségeket az MNB által közzétett, a teljesítés napjára vonatkozó hivatalos deviza árfolyamán kell forintra átszámítani. Az év végi árfolyam átértékeléskor a kötelezettségeket egyedileg kell számba venni.

(3) Amennyiben a kötelezettség visszafizetendő összege nagyobb a kapott összegnél (kötvénykibocsátás miatti tartozás, váltótartozás, egyéb kötelezettség) a visszafizetendő összegben kell kimutatni.

(4) Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségként kell kimutatni a pénzügyi lízingbe vett eszközök lízingbe adó által kiszámlázott ellenértékének megfelelő kötelezettséget, melyet csökkenteni kell a megfizetett lízingdíjak összegével.

(5) A tárgyi eszközök, immateriális javak beszerzésére felvett deviza hitelek év végi átértékelésekor a keletkező árfolyamvesztés elhatárolásának lehetőségével az Egyetem nem él.

(6) A hosszú lejáratú kötelezettségek tárgyévét követő évi esedékes törlesztő részleteit a mérleg készítésekor az egyéb rövid lejáratú kötelezettségek közé át kell vezetni (átsorolás).

A hallgatói tartozásokra és az Egyetem által nyújtott lakáscélú munkáltatói kölcsönökre vonatkozó szabályok

27. § (1) A hallgatói követelések nyilvántartása a NEPTUN rendszerben történik. A lejárt hallgatói fizetési kötelezettségek esetében a Neptun egységes tanulmányi rendszerben keletkező hallgatói követelések kezelésének eljárásrendjéről szóló mindenkor utasítás rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) A munkáltatói kölcsönök adatait negyedévente az OTP Bank Nyrt. bocsátja rendelkezésre.

V. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

28. § Ez a szabályzat a honlapon történő közzététellel 2026. szeptember 8. napján lép hatályba.

Budapest, 2026. szeptember 7.

Dr. Csáki-Hatalovics Gyula Balázs s. k.,
kancellár